

PROKOPSKÉ LISTY

MĚSÍČNÍK ŘÍMSKOKATOLICKÉ FARNOSTI U SV. PROKOPA
PRAHA 3 – ŽIŽKOV

LEDEN 2025

378

Draží farníci a milí přátelé,

vstupujeme do nového kalendářního roku v probíhající době vánoční, která nám přináší mnoho radosti, a zvláště tak potřebnou a důležitou naději, která nikdy nekončí a nemůže nikdy zklamat. A právě důvěru v Naději s velkým N potřebujeme nutně obnovit, když se podíváme na svět kolem nás, který žije jen ze svých lidských a mnohdy velmi iluzorních nadějí, které dříve či později zklamou a mohou přivádět člověka k malomyslnosti, a mnohdy až k zoufalství. Naděje je Božskou ctností, se kterou můžeme obstát vždy a za všech okolností i v těch nejtěžších zkouškách našeho života a která nám dodává potřebnou pevnost a sílu čelit a odolávat všem překážkám, které se nám staví do cesty. Krásně to popisuje ve své encyklice o naději „Spe salvi“ papež Benedikt XVI.: „Vykoupení, tedy spása, nepředstavuje v křesťanské víře jen holý fakt. Vykoupení se nám dostalo tím způsobem, že jsme byli obdařeni nadějí, a sice takovou nadějí, na kterou se můžeme spolehnout a v její síle můžeme čelit přítomnosti: tuto přítomnost, i v její namáhavě podobě, můžeme pak prožívat a přijmout, pokud nás přivádí k určitému cíli, pokud si můžeme být tímto cílem jisti a pokud je tento cíl tak vznešený, že je schopen ospravedlnit jakoukoliv námahu k jeho dosažení“ (Spe salvi 1). Naděje nám pomáhá ve vytrvalosti, věrnosti a statečnosti, ale též i v důvěře, že se vyplatí zůstat za všech okolností věrný našemu Pánu a řídit se jeho příkázáními, i když se to zdá v dnešní době jako zastaralé, stereotypní a překonané. Naše naděje neleží v nějaké vzdálené budoucnosti nebo pouhé utopii o dokonalosti budoucího života. Naši jedinou, pravou a největší nadějí je sám Ježíš Kristus, který k nám sestoupil a přijal lidskou podobu. V prvním listě sv. Petra čteme, že máme dát odpověď těm, kteří se nás ptají po důvodech naší naděje (srov. 1 Petr 3,15). Papež Benedikt XVI. odvozuje od této formulace velice úzkou souvislost mezi nadějí a vírou a konstatuje, že „naděje je ekvivalentem víry“ (srov. Spe salvi 2). Proto žít z naděje znamená pro křesťana žít z víry, která naději obsahuje a odráží. V listě sv. Pavla Soluňanům čteme, že „nesmíte truchlit tak jako ostatní, kteří nemají naději“ (1 Sol 4,13). Ano máme naději, a proto máme víru, ale to platí i opačně, protože máme víru máme i naději. Encyklika o naději nám připomíná, že křesťanství není a nemůže být pouze poselstvím informativním, ale nutně performativním, tzn. přetvářejícím náš život. „Evangelium není jen pouhým sdělením čehosi, co je možné se dozvědět, ale jde o sdělení, které účinně působí, vytváří skutečnosti a mění život“ (Spe salvi 2). Ježíš Kristus, živý Bůh, nesestoupil na zem jen proto, aby nám ukázal svou slávu a moc, ale aby dal svůj život jako výkupné za hřích a otevřel nám bránu věčnosti. On dal smysl lidskému životu, a proto mu dal i Naději. Velice krásným a úžasným příkladem naděje nám mohou být o vánočních svátcích Mudrci z východu, tradičně označovaní jako Tři králové, kteří se vydávají na dalekou cestu, aby se poklonili novému králi Izraele, který má přijít na svět. Vydávají se na cestu plnou nejrůznějších nástrah, jsou ochotni podstoupit a nést všechny obtíže s tím spojené a jejich nejjistějším průvodcem je hvězda, která jim ukazuje směr, kudy mají jít, aby došli do cíle. Vezměme si příklad z těchto svatých Mudrců a putujme i my s větší nadějí a důvěrou za naším Pánem, a živme v sobě touhu ho vidět a poklonit se mu. Kěž P. Maria, stella orientis, která provázela Mudrce, vede i nás, abychom nezabloudili, ale došli do cíle a mohli prožívat stejnou radost jako zažívali oni, když uviděli Božské dítě.

Požehnané a milostiplné svátky vánoční i celý nový rok 2025 vám přeje P. Vít

HOMILIE PAPEŽE FRANTIŠKA SLAVNOST ZJEVENÍ PÁNĚ

6. LEDNA 2024

Mudrci se vydali hledat narozeného krále. Jsou obrazem národů na cestě za Bohem, obrazem cizinců, kteří jsou nyní vedeni na Hospodinovu horu (srov. Iz 56,6-7), obrazem vzdálených, kteří nyní mohou slyšet hlásání spásy (srov. Iz 33,13), obrazem všech ztracených, kteří slyší volání přátelského hlasu. Vždyť nyní, v těle betlémského Dítěte, se zjevila Hospodinova sláva všem národům (srov. Iz 40,5) a „každý člověk uvidí Boží spásu“ (Lk 3,6). Je to lidská pouť, každého z nás, ze vzdálenosti do blízkosti. Mudrci mají oči obrácené k nebi, ale nohy na zemi a srdce klanějící se. Opakuji: oči upřené k nebi, nohy na zemi, srdce klanějící se v adoraci. Především Mudrci mají oči obrácené k nebi. Jsou naplnění touhou po nekonečnu a jejich pohled je přitahován k nebeským hvězdám. Nežijí s pohledem upřeným na špičky prstů u nohou, složeným do sebe, zajatci pozemského horizontu, kteří se vlečou dolů v rezignaci nebo stížnostech. Zvedají hlavu, aby očekávali světlo, které osvítlí smysl jejich života, spásu, která přichází shůry. A tak spatří vycházet hvězdu, jasnější než všechny ostatní, která je přitahuje a uvádí na cestu. To je klíč, který odemyká pravý smysl naší existence: pokud žijeme uzavřeni v úzkých hranicích pozemských věcí, pokud bezhlavě pochodujeme jako rukojmí svých neúspěchů a výčitek, pokud lačníme po světských statcích a útěše, které dnes jsou a zítra už nebudou, místo abychom hledali světlo a lásku, náš život vyhasíná. Mudrci, kteří jsou také cizinci a Ježíše ještě nepotkali, nás učí vzhlížet vzhůru, mít pohled obrácený k nebi, pozvedat oči k horám, odkud k nám přijde pomoc, protože naše pomoc pochází od Hospodina (srov. Ž 121,1-2). Bratři a sestry, oči obrácené k nebi! Také my potřebujeme vzhlížet vzhůru, abychom se naučili vidět skutečnost shora. Potřebujeme to na cestě životem, aby nás provázelo přátelství s Pánem, jeho láska, která nás podpírá, světlo jeho Slova, které nás vede jako hvězda v noci. Potřebujeme to na cestě víry, aby se neomezila na soubor náboženských praktik nebo vnější zvyk, ale stala se ohněm, který v nás hoří a činí z nás vášnivě hledače Pánovy tváře a svědky jeho evangelia. Potřebujeme to v církvi, kde jsme místo toho, abychom se rozdělávali podle svých představ, povolání k tomu, abychom Boha opět postavili do středu. Vycházejme znovu z Boha, hledejme v něm odvahu nezastavit se tváří v tvář těžkostem, sílu překonávat překážky: radost ze života ve společenství a harmonii. Bratři a sestry, nohy na zem! Dar víry nám není dán proto, abychom zůstali a zírali na nebe (srov. Sk 1,11), ale abychom kráčeli po cestách světa jako svědkové evangelia; světlo, které ozařuje náš život, Pán Ježíš, nám není dáno jen proto, abychom se utěšovali v nocích, ale abychom otevírali záblesky světla v husté tmě, která zahaluje tolik společenských situací; Boha, který nás přichází navštívit, nenajdeme, když ustrneme v nějaké krásné náboženské teorii, ale jen když se vydáme na cestu, hledáme znamenání jeho přítomnosti v každodenní realitě a především se setkáváme s tělem našich bratří a sester a dotýkáme se ho. Kontemplovat Boha je krásné, ale plodné je to jen tehdy, když riskujeme, riskujeme službu přinášení Boha. Mudrci hledají Boha, velkého Boha, a nacházejí Dítě. To je důležité: setkávat se s Bohem v těle, ve tvářích, které nás denně míjejí, zejména ve tvářích těch nejchudších. Mudrci nás učí, že setkání s Bohem nás vždy otevírá větší naději, která nás nutí změnit životní styl a proměnit svět. Benedikt XVI. řekl: „Chybí-li pravá naděje, člověk hledá štěstí v opojení, ve zbytečnostech, v nadbytku a ničí sebe i svět. [...] Proto je třeba lidí, kteří žijí velkou nadějí, a proto mají velkou odvahu. Odvahu mudrců, kteří podnikli dlouhou cestu za hvězdou a uměli pokleknout před Dítětem a nabídnout mu své vzácné dary“ (Homilie, 6. ledna 2008).

Celý text: oficiální stránky Svatého stolce (www.vatican.va)

Tříkrálová sbírka 2025

Od 1. 1. do 14. 1. 2025 viz článek, str. 5

Výstav Nejsvětější Sv. Oltární

Čtvrtek 2. 1. po mši sv. do 20.00 – sv. Prokop

Sbírka na splátku farního úvěru

Neděle 5. 1., všechny kostely

Setkání hledajících

Neděle 5., 12., 19. 1. a 26. 1. v 18.00 ve farním centru

Mše sv. s požehnáním vody, křídy a kadidla

Pondělí 6. 1. – mše sv. v 18.00 – kostel sv. Prokopa s žehnáním vody, křídy a kadidla

Slavnost Křtu Páně – závěr doby vánoční

Neděle 12. 1. (všechny kostely)

Povánoční úklid kostelů

Pátek 17. 1. od 15.00 v kostele sv. Rocha

Sobota 18. 1. od 8.40 v kostele sv. Prokopa.

Setkání ministrantů

Neděle 19. 1. v 17.00 ve farním centru

Pout' ke sv. Šebestiánu – spolupatron kostela sv. Rocha

Pondělí 20. 1. – mše sv. v 18.00 - kostel sv. Rocha

Milí farníci a přátelé,

začátkem nového kalendářního roku, od 1. 1. až do 14. 1. 2025, se v Praze již tradičně uskuteční již 25. ročník Tříkrálové sbírky. Prosíme o pomoc děti i dospělé, kteří by byli ochotni se zapojit do koledování. Koledníci ať se prosím přihlásí v sakristii kostela. Děti, které koledují ve skupince po třech, musí vždy být doprovázeny jedním dospělým nad 18 let, který na ně dohlíží a zároveň je i zárukou při vybírání peněz. Proto jsou ke koledování potřeba jak děti, tak i dospělí. Z toho, co každá farnost vybere, jde 65 % na projekty naší místní farní charity. Předem děkuji všem, kteří budou ochotni věnovat svůj čas a úsilí pro Tříkrálovou sbírku, která má sloužit těm nejpotřebnějším, kteří jsou v nouzi. Mínulý rok 2024 vybrali koledníci z naší farnosti 107.704,- Kč.

Ještě jednou děkuji za ochotu a spolupráci. P. Vít Uher, farář

Ze života svatých

zpracovala
Mgr. Tereza Kahounová

SV. ŠEBESTIÁN (SPOLUPATRON KOSTELA SV. ROCHA)

SVÁTEK 20. LEDNA

Sv. Šebestián se narodil ve 3. století, pocházel ze šlechtické rodiny a mládí prožil v Miláně. Stal se křesťanem a chtěl pomáhat i dalším souvěrcům v době jejich pronásledování za císařů Diokleciána (vládl v letech 284 až 305) a Maximiana (vládl v letech 285 až 305). Rozhodl se proto vstoupit do římského vojska, protože předpokládal, že tam bude moci uskrytu pomáhat pronásledovaným křesťanům a posilovat je v jejich víře. Aby nevzbudil podezření, plnil rozkazy tak svědomitě, že si ho všiml císař Dioklecián, a povýšil ho na důstojníka pretoriánské gardy.

V té době byli pro víru zajati a vězněni dva bratři, Marek a Marcelián, a dostali lhůtu třiceti dnů na to, aby se navrátili zpět k pohanským bohům, jinak že budou popraveni. Přišli za nimi rodiče a jejich ženy s dětmi, aby je odvrátili od křesťanství a zachránili je tak od jisté smrti. Rodiče poukazovali na to, že až zemřou, tak je synové pochovají, ale teď tomu bude naopak. Ženy plakaly a bědovaly, co bude s nimi a s dětmi, až je opustí.

Když už bratři začali uznávat argumenty svých nejbližších a jejich víra v jednoho Boha slábla, přišel za nimi do vězení Šebestián a posílil je v jejich těžkém duševním zápase. Rodičům a jejich ženám řekl, aby je nepřemlouvali a nechtěli, aby si bratři vážili více pozemského života než života věčného, protože krátkým utrpením na zemi lze získat radost věčnou na nebesích. Bratři tak zůstali pevní ve víře až do konce, a byli proto popraveni. Šebestián však měl kolem sebe i nepřátele. Zřejmě nějaký odpadlík od křesťanské víry nahlásil císaři, že důstojník jeho osobní gardy je nejen křesťan, ale že se mu dokonce již podařilo mnohé vysoko postavené hodnostáře obrátit na Kristovu víru. Dioklecián si Šebestiána zavolal a pln vzteku mu vyčetl, jak nevděčně se zachoval a že jednal proti bohům a proti své vlasti. Na to mu Šebestián odpověděl, že se modlí za jeho blaho k pravému Bohu, ne k němým modlám, které nemají žádnou moc.

Za tak smělou a vlastizrádnou řeč nechal císař Šebestiána přivázat ke sloupu a lučištníci se do něho střefovali jako do terče tak dlouho, až omdlel. Domnívali se, že je mrtvý, tak odešli. Pod rouškou noci přišla svatá Irena, tehdy již vdova, s dalšími křesťany, aby tělo mučedníka pohřbili. Poznala, že Šebestián ještě dýchá, vzala ho k sobě a ošetřovala, až se uzdravil. Křesťané mu radili, aby uprchl. Ale Šebestián už od té doby, co se stal křesťanem, nepociťoval strach před jakýmkoli nebezpečím, a zvláště ne, pokud se jednalo o jeho víru.

Uzdravený Šebestián se vypravil do paláce a předstoupil před císaře. Zeptal se ho, proč pronásleduje nevinné křesťany, kteří se ničím neprovinili, naopak jsou věrní říši a modlí se

k věčnému Bohu za něj a za vlast. Císař se lekl a blesklo mu hlavou, že vidí, jak tvrdí křesťané, zmrtvýchvstání Šebestiána. Ptal se ho, zda je to skutečně on. Na to dostal odpověď, že je to Šebestián, kterého Bůh zázračně vysvobodil ze smrti a uzdravil. Teď císař viděl na vlastní oči, jak mocný je křesťanský Bůh.

Když se císař vzpamatoval, rozhorlil se a rozkázal, aby Šebestián byl ubit kyji a jeho tělo vhozeno do městské stoky. Tentokrát už se žádný zázrak nekonal a Šebestián byl skutečně 20. ledna 288 nebo okolo roku 300 zabit. Křesťané jeho tělo vyloučili a odnesli pohřbit do katakomb na Via Appia, kde dnes stojí trojlodní bazilika sv. Šebestiána.

Svátek sv. Šebestiána připadl na již existující svátek sv. Fabiána papeže, který byl s'at při prvním systematickém pronásledování křesťanů 20. ledna 250 za císaře Decia. Každý římský občan musel tehdy před pětičlennou komisí oficiálně obětovat římským bohům, aby tak dokázal, že není křesťan. Pokud tak učinil, dostal příslušné potvrzení zvané „libellus“. Papež Fabián to pochopitelně odmítl, i když věděl, že riskuje život. Od 11. století jsou 20. ledna uctívání oba tyto mučedníci.

Sv. Šebestián se také často objevuje na barokních morových sloupech spolu se sv. Rochem, Karlem Boromejským a Františkem Xaverským jako pomocník proti moru, a to proto, že když na Řím udeřila roku 680 morová rána, nesli ostatky sv. Šebestiána městem a hle – epidemie moru náhle ustala.

Christologické tituly v Písmu: Slovo

ČÁST: 5

AUTOR: LADISLAV KLÍMA

Logos, Davar, Verbum – Slovo. Mnoho biblistů a teologů se snažilo tento pojem vysvětlit. Pojem, který je pro svou bohatost obsáhlý, přesto důležitý pro pochopení pravd o Ježíšovi. Je to právě Jan, jeho evangelium a listy, kde se s označením „Slovo“ ve vztahu k Ježíšovi setkáváme. Pojd'me si povědět o dalším z christologických titulů.

Nejprve k Janovu evangeliu. Diskuze ohledně autorství Janova evangelia zaměstnává četné biblisty a názor není z dobrých důvodů zcela jednotný. Nicméně tradice považovala za autora evangelia apoštola Jana, syna Zebedeova, bratra Jakuba Staršího. Dnes již není tolik podstatné, jestli byl autorem přímo apoštol, či nějaký učedník, který se k němu a jeho učení hlásil. Z důvodu dobré znalosti Palestiny a místních zvyků je nasnadě, že evangelium napsal někdo, kdo toto prostředí velmi dobře znal. Jako místo sepsání se tradičně zmiňuje Efes, tedy Malá Asie, nebo Sýrie, a není mnoho důvodů o tom pochybovat. Datum sepsání se klade do prvního desetiletí prvního století po Kristu a na rozdíl od tzv. synoptických evangelií, které si jsou svou strukturou velice podobná, má toto evangelium jiné členění a je více teologicky rozvinuté. Hlavním tématem je Ježíšovo Božství, ale zároveň zdůrazňuje jeho lidství, to například, když Ježíš zaplakal (Jan 11,35), nebo když čteme v 19. kapitole o jeho umučení – onen detailní popis, jež je nám předkládán na Velký pátek.

Janovo evangelium, první list a Zjevení jsou jedinečné tím, že používají pojem „Logos“. Je to řecká filosofie, která s ním pracuje. Pro ni představuje věčný zákon ovládající kosmos. Herakleitos, jenž Logos zavádí, ho vnímá jako světový rozum, který vším vládne, člověk má na něm podíl a naše duše se po smrti do něj navrací. Podle stoiků je to sjednocující princip kosmu, podle Plotina vychází jako první emanace (vyzařování) z Jediného, z Logu potom emanuje duše světa. Filón Alexandrijský (asi 25 př.Kr.-50 po Kr.) tvrdí, že Logos obsahuje ideje stvořených věcí a představuje exemplární příčinu pro stvoření lidské duše. I pro něho je to rozum vládnuoucí světu, ale není identický s Bohem, zaujímá druhé místo po Bohu, nazývá ho „synem Božím“, je to prostředník mezi Bohem a člověkem a přimlouvá se za člověka u Boha. Toto uvažování už je velmi blízké křesťanskému pojetí, avšak spojení Logu s tělem bylo jak pro řeckou filosofii, tak pro židovství něčím pohoršujícím a nemyslitelným.

Co tedy chce povědět Jan, když užívá pojmu Logos? V první řadě svědčí o tom, že Ježíš jako Logos zde existuje před stvořením světa a je totožný s Boží podstatou – je Bohem. Toto Slovo je nejen zjevitelem Boha Otce, ale je samotnou podstatou zjevení: Božím sebedarováním. Je to nejen Slovo o Bohu, ale především Slovo Boží. Přichází na svět proto, aby nás spasilo tím, že nás smíří s Bohem, abychom poznali Jeho lásku k nám, lidem, aby bylo naším vzorem svatosti a především tím, že přijme naše tělo lidské, umožní nám, abychom měli účast na Božské přirozenosti.

Janovo evangelium začíná: „Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo bylo Bůh.“ (Jan 1,1) Porovnejme to s první zprávou o stvoření svět z Gen 1. Když Bůh vyslovuje své Slovo, začíná tvořit. Tedy skrze svoje Slovo Bůh tvoří

svět. Svatý Augustin píše: „Jméno Slovo znamená nejen vztah k Otci, ale také ke jsoucňům, která byla stvořena skrze Slovo jeho tvůrčí mocí.“ Svatý Tomáš Akvinský k tomu ve své Sumě dodává: „Jméno ‚Slovo‘ zahrnuje vztah k tvorům [...] ve Slově je zahrnuta idea toho, co Bůh činí.“

Je nutné si uvědomit, že podklad pro personifikaci Slova a využití tohoto řeckého termínu Jan nachází rovněž ve Starém zákoně a jeho personifikaci Moudrosti, například ve 24. kapitole knihy Sirachovcovy. Ne, že by svatopisci chápali nebo předpokládali Boha jako Trojici. Jedná se o literární útvar, který se často využíval. Přesto autoři Nového zákona rozpoznávali při novočtení ve světle plnosti Zjevení určité skutečnosti, které vztahovali na Krista. Moudrost říká, že vyšla z úst Nejvyššího, vzhledem ke světu se zjevuje, ale zároveň zůstává tajemstvím, má přibytěk na nebesích, předchází existenci všeho stvořeného, je neustále obrácena směrem k Otci, je přítomna v celém stvoření. Navíc stejně jako starozákonní Moudrost je Slovo v Janově evangeliu plné slávy, moudrosti a moci.

Hebrejsky se „slovo“ řekne „davar“, což může vyjadřovat i výrok nebo jednání. Je to nejen výrok „o Bohu“, jak jsme řekli výše, ale rovněž výrok, který nás zve k obrácení a následování Boha. Je to výzva, která nás zve k tomu, abychom Boha milovali, chválili ho, přimkli se k němu celým svým srdcem. Boží slovo tedy vyzývá člověka k odpovědi. Ve starém zákoně Boží slovo zaznívalo skrze Proroky, v posledním čase k nám *Bůh promluvil skrze svého Syna*.

Rád bych se zmínil ještě o jedné věci, která dává základ mezináboženskému dialogu, a tou jsou semina Verbi neboli semena Slova. Toto slovní spojení pochází od sv. Justýna Mučedníka, který nám chtěl říct, že v těch, kteří předcházeli Ježíše Krista, v těch, kteří Krista nepoznali (třeba řečtí filozofové), jsou zasetá zrnka věčné Pravdy. Je to živná půda, kterou Bůh do člověka zasadil, aby po něm toužil a mohl ho poznat, pokud bude chtít. Člověk sice může poznávat Boha i mylně, to vidíme na četných náboženských konceptech, ale tato semínka v sobě nepopíratelně má. Nikdo tedy není vyloučen z Božího povolání. Proto nám mohly posloužit mnohé termíny z řecké filosofie, které byly obzvlášť v prvním tisíciletí stěžejní pro formulaci dogmatických otázek. Ačkoliv se tito antičtí filosofové v celku mýlili, můžeme u nich nalézat pravdu o Bohu, která rozvíjela křesťanský slovník.

Plnost Zjevení je pouze v Ježíši Kristu, v celém jeho životě, smrti, zmrtvýchvstání a nanebevstoupení, a jen v tomto světle můžeme rozpoznat plnost pravdy. Duch svatý, který je v Církvi a v ní působí, nám pomáhá tuto plnost pravdy neustále a znovu lépe chápat. Nicméně ona semínka Slova, která doposud můžeme najít v lidech nehlásících se ke Katolickému náboženství, či křesťanství vůbec, nás staví do role, abychom vstupovali do dialogu se světem, snažili se mu naslouchat a ona semínka Slova v něm rozpoznávat. Je to velký misijní úkol nikoho neztracovat a hledat k němu cestu. Nemáme druhé nutit k obrácení, ale s láskou si uvědomit, že Boží světlo může prosvítat v každém z nás, byť ne v té plnosti, kterou máme skrze Ježíše Krista a v Něm.

Vím, že téma Božího Slova by pojalo celou knihu, možná stohy knih, a přesto bychom nevyjádřili celou skutečnost a pravdu. Musíme tedy s pokorou uznat, že Bůh zůstává v mnohém tajemstvím. Snad si při spojení „Slovo Boží“ napříště uvědomíme, že je to výzva k naší láskyplné odpovědi: „Bohu díky. Chvála Tobě, Kriste.“

PASTÝŘSKÝ LIST ARCIBISKUPA JANA GRAUBNERA K NADCHÁZEJÍCÍMU JUBILEJNÍMU ROKU 2025

Praze dne 1. prosince 2024

Draží bratři a sestry, na začátku adventu srdečně zdravím každého z vás a sděluji vám, že na Stědrý den zahájí papež František v Římě Jubilejní rok 2025 a ukončí ho na Tři krále 2026. Z jeho rozhodnutí zahájí biskupové Jubilejní rok ve svých katedrálách na svátek Svaté Rodiny a na stejný svátek za rok jej ukončí. Rád vás všechny zvu na zahájení Jubilejního roku do Katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha v neděli 29. 12. v 17 hodin. Naděje se rosí z lásky a stojí na lásce, která tryská z Ježíšova srdce probodeného na kříži, píše papež František. Křesťanská naděje se nemylí a neklame, protože stojí na jistotě, že nic a nikdo z nás nemůže odloučit od Boží lásky. Člověk stvořený k Božimu obrazu se nemůže spokojit s přežíváním a jen s materiálními věcmi. Naděje je ctností, která věřícímu nabízí orientaci, určuje směr a cíl jeho života. Potřebujeme „překypovat nadějí“, abychom věrohodně a přitažlivě svědčili o víře a lásce. Kěž umí každý člověk bratrsky pohledět na druhého, projevit mu přátelství, upřímně mu naslouchat nebo mu nezištně posloužit. Tyto projevy se pak stávají semínkem naděje.

Základem naší naděje je vyznání: „Věřím v život věčný.“ V těchto slovech nachází křesťanská naděje stěžejní pilíř. Je to božská ctnost, kterou toužíme po věčném životě jako po svém štěstí. Jestli naděje ve věčný život chybí, je důstojnost člověka vážně poškozena. Otázky po smyslu života a smrti, viny a bolesti zůstávají bez řešení, takže lidé pak neziřdka upadají do beznaděje. My žijeme v naději, že budeme žít v Kristu na věky. Dívat se do budoucnosti s nadějí také znamená s odvahou darovat své síly pro budoucnost. Bez této perspektivy, bez odvahy předávat život a víru se proměňujeme v umírající společnost. Naopak! Touha mladých lidí po dětech, které jsou ovocem jejich plodné lásky, otevírá každé společnosti budoucnost a je záležitostí naděje. Podobně touha dělit se o svou víru s druhými, zvláště s dětmi, otevírá budoucnost církvi.

Jubilejní rok je pro nás velkou příležitostí k šíření naděje cestou vlastního obracení a skutků, které o našem obracení svědčí. Předně se jedná o přiblížení se do Boží blízkosti: k tomu slouží čas věnovaný osobní a společné modlitbě, zvláště modlitbě v našich rodinách. Stejný cíl mají i poutě spojené s pokáním. Může jít o účast na společné národní pouti do Říma ve dnech 28. až 30. března 2025.

Během Svatého roku lze putovat častěji na místa v naší arcidiecézi, kde je též možné získat odpustky spojené s Jubilejním rokem. Určují tato: katedrálu sv. Víta, Václava a Vojtěcha, papežské baziliky: sv. Markéty Praha-Břevnov, Nanebevzetí P. Marie Praha-Strahov, sv. Petra a Pavla Praha Vyšehrad, svatého Jakuba Staršího Praha-Staré Město, a sv. Ludmily Praha-Vinohrady. Dále pak baziliku Nanebevzetí P. Marie Svatá Hora, kostel Nanebevzetí Panny Marie Stará Boleslav, kostel Navštívení Panny Marie Hrádek u Vlašimi a Hájek u Prahy. Skutky, které vyžadují kajícího ducha a svědčí o našem obracení, jsou skutky milosrdenství tělesného: sytit hladové, dát napít žíznivým, oblékat nahé, přijmout cizince, pečovat o nemocné, navštívit vězně a pohřbívat mrtvé, a skutky milosrdenství duchovního: radit pochybujícím, učit neznalé, napomínat hříšníky, těšit zarmoucené, odpouštět urážky, trpělivě snášet protivné lidi, modlit se k Bohu za živé i zemřelé.

Nabízí se znovuoobjevení pátku jako dne pokání, kdy se můžeme snažit chránit se

zbytečného rozptylování, nezapnout po celý den média či sociální sítě; zdržet se zbytečného konzumu, postit se, odřeknout si alkohol, kouření či drogy; darovat přiměřenou částku na potřeby chudých či církve, nebo věnovat čas dobrovolné službě.

Svatý rok nabízí mimořádné zapojení se do šíření Božího milosrdenství získáváním odpustků nejen pro sebe, ale i pro zemřelé. K získání odpustků, tedy odpuštění časných trestů za hříchy již odpuštěné, je třeba kromě pouti na stanovené místo, kde se účastníme mše svaté či jiné společné pobožnosti nebo aspoň soukromé modlitby, splnit i obecné podmínky: Nemít zalíbení v žádném hříchu, být očištěn od hříchu skrze svátost smíření a v ten den být posílněn svatým přijímáním a pomodlit se na úmysl Svätého otce. Odpustky umožňují objevit, jak bezmezná je Boží milosrdenství. Ne náhodou byl kdysi pojem „milosrdenství“ synonymem pro pojem „odpustek“, a to právě proto, že se jim chce vyjádřit úplnost Božího odpuštění, které nezná hranic. Odpustky mohou získat i staří a nemocní na svém lůžku, když k uvedeným modlitbám obětují své utrpení nebo těžkosti života. Svátost smíření představuje zásadní a nepostradatelný krok na cestě víry. Při naší zpovědi dovolujeme Pánu, aby zničil naše hříchy, uzdravil naše srdce, pozvedl nás a objal, aby nám dal poznat svou něžnou a soucitnou tvář. Je to nejlepší způsob, jak poznávat Boha, když zakusíme jeho odpuštění. Odpuštěním se nepředělá minulost, odpuštění nemůže změnit to, co se už stalo. Může však změnit budoucnost a umožnit to, že budeme žít jinak, bez zášti, jízlivosti a pomsty. Budoucnost projasněna odpuštěním se dokáže dívat na minulost jinými očima, pokojněji, i když ještě zalitými slzami.

Braťři a sestry, Svätý rok se ponese ve znamení naděje v Boha. Kéž nám pomůže znovu nalézt potřebnou důvěru v církvi, ve společnosti, v mezilidských vztazích a v mezinárodním dění, v podpoře důstojnosti člověka a v úctě ke stvoření. Zapojme se každý podle svých možností a prožijme Jubilejní rok jako období Boží milosti.

At' nás provází blízkost a pozornost Panny Marie.

Požehnané adventní dny vám všem ze srdce přeje a žehná

arcibiskup pražský a primas český Mons. Jan Graubner.

Biskup Robert Barron: přednáška „Ipsum Essa a katolická sociální nauka“, v Praze 29. 10. 2024, Modrá posluchárna, Karolinum, Univerzita Karlova

PŘEDNÁŠKU ZPRACOVAL: PROF. RNDR. PAVEL MATĚJÍČEK PH.D.

V místních poměrech si už katolíci zvykli, že v médiích jsou nejhlasitější a nejviditelnější ti, kteří mají ke katolictví buď postoj zcela odmítavý, nebo v nejlepší případě podporují progresivní proudy v církvi. To může být konzervativnější z nás vést k rezignaci a nedůvěře vůči světu médií a sociálních sítí, které tak žel přispívají ke stále větší polarizaci a hloubení příkopů nejen v rámci církve, ale v celé společnosti. Situace v USA je pestřejší a na internetu jsou velmi aktivní a také velmi sledovaní také ti, které lze považovat za pravověrné katolíky. Velkou výhodou internetu je, že jejich práci můžeme snadno a rychle sledovat z pohodlí svých domovů i u nás na Žižkově, tedy pokud jsme náležitě jazykově vybaveni.

Mezi ty, jejichž věhlas a sledovanost na sociálních sítích můžeme počítat na statisíce až miliony, jsou například P. Mike Schmitz, který svým velmi živým stylem a vystupování oslovuje zejména mladší generaci a na youtube kanálu *Ascencion Presents* vysvětluje praktické aspekty, jak žít víru v reálném světě. Další internetovou katolickou „hvězdou“ je P. Robert Barron, který je od roku 2022 biskupem v diecézi Winona-Rochester, USA. Jeho prezentace na internetu je sofistikovanější, jeho styl je sice klidnější, ale možná o to více strhující. Lze doporučit komentáře biskupa Barrona k Evangelium a další příspěvky od katolické mediální organizace *Word on Fire* (wordonfire.org, nebo youtube kanály *Bishop Robert Barron*, *Word on Fire Institute*), kterou založil. Kromě pořadů o významných světcích, jako jsou sv. Tomáš Akvinský, sv. Kateřina Sienská, nebo sv. Augustin, se biskup Barron vyjadřuje k aktuálním tématům katolické církve a je velmi sympatické, že to dělá sice kritickým, ale velmi pozitivně působícím a řekl bych nerozdělujícím stylem. Z toho důvodu je těžké o biskupu Barronovi říci, jestli je čistý konzervátec, nebo částečně liberál, a nejlépe zřejmě sedí označení, že je zkrátka katolický. Vedle platformy *Word on Fire* se však biskup Barron neváhá na sociálních sítích vyjadřovat k aktuálním problémům, jako byl třeba rozpor mezi vlastními názory a politikou katolíka a prezidenta USA za Demokratickou stranu Joe Bidena ohledně potratů, nebo když se jednoznačně ohradil proti útokům sekulárního světa na samé základy naší víry během zahajovacího ceremoniálu Olympiády v Paříži. Nedávno neváhal zvednout varovný hlas, když byly zveřejněny průzkumy, že 70 % amerických katolíků nevěří v reálnou přítomnost Krista v Eucharistii a berou ji jen jako symbol.

Biskup Barron navštívil Prahu po zasedání synody o synodalitě v Římě koncem října 2024 na pozvání ČBK. Biskup Barron se hlásí k Tomistické škole a teologií sv. Tomáše Akvinského se zabýval také během svého doktorského studia v Paříži, kde obhájil svou disertační práci. Proto není překvapivé, že jeho jediná veřejná přednáška v Praze proběhla na půdě Univerzity Karlovy v areálu Karolina pod záštitou KTF

s názvem „Ipsum Esse a katolická sociální nauka“.

Mezi posluchači v zaplněné Modré posluchárně v Celetné ulici měla zastoupení i žižkovská farnost. Proto bych se rád podělil o svůj dojem s ostatními. Jelikož organizátoři přednášejícího propagovali jako jednu z nejvýznamějších osobností současného katolické světa a jako „nového“ Fultona Sheena, a naproti tomu někteří místní liberálové před biskupem Barronem varovali, že je sice výborný kazatel, ale prý se stýká s lidmi z ultrakonzervativních proudů podporujících Donalda Trumpa a je dobré si na něj raději dát velký pozor, vyrazil jsem na přednášku s velkou zvědavostí. Přednáška je na youtube kanálu *cirkev.cz* dostupná s volným českým překladem.

Jak už bylo řečeno, přednáška nesla název „Ipsum Esse a katolická sociální nauka“, vedle zástupců českých a moravských biskupů, byla posluchárna zaplněna převážně bohoslovci, studenty a mládeží obecně. Přednášejícího představil děkan KTF UK docent Jaroslav Brož, který od posluchačů sklídl potlesk podpory.

Biskup Barron uvedl svou přednášku poznámkou, že je poprvé v Praze, dopoledne před přednáškou sloužil mši v kapli sv. Václava a prohlédl si Arcibiskupský palác. Viděl prý řadu velkých evropských měst, ale Praha je podle něho jednoznačně nejkrásnější, čímž si hned na začátku získal posluchače. K tématu přednášky uvedl, že souvisí s výročí 750 let sv. Tomáše Akvinského a rád by posluchačům ukázal, jaký význam má jeho učení pro dnešní pohled na katolickou sociální nauku. Jelikož jsem autorem tohoto textu já, povoláním přírodovědec, který nemá potřebné základy z filosofie a teologie, upozorňuji, že můj komentář nejde příliš do hloubky, a přináším tak úhel pohledu mírně poučeného laika. Přednášku bych charakterizoval jako poměrně obtížnou a tento text jsem napsal na základě svých poznámek, které jsem si dělal během samotné přednášky.

Přednáška byla rozdělena na několika částí. Na úvod přednášející seznámil posluchače s pohledem sv. Tomáše Akvinského na to, kdo je resp. kdo není Bůh a jaký je vztah Boha, jakožto stvořitele, ke stvořenému světu. Zásadní je, že Bůh je jeden a není jen jedním bytí i nejvyšším z mnoha. Svět Bohu nic nepřidává. Svět je stvořený jako dobrý, ale ne jako dokonalý. Bůh neustále působí na svět jaksi mimo něj jako Ipsum Esse subsistens (čistě bytí existující samo o sobě). Důležité je zdůraznit a zopakovat, že tvůrce na stvořené neustále působí, takže svět si nepředstavujeme jako sochu vytvořenou sochařem, který je po aktu tvoření jen pasivní, ale Bůh působí spíše jako zpěvák a stvořený svět jako symfonie mnoha zvuků, která neustále vzniká, ale nedá se staticky uchopit. Dalším důležitým vztahem Boha ke stvořenému je „láska“ jako „chtění dobra druhému“. Ipsum Esse tak neustále aktivně působí a jeho působení je pokojné a nenásilné. Do kontrastu můžeme dát svět pohanských bohů, kteří mezi sebou neustále soupeřili. Celý stvořený svět je oslavou Boha. Přednášející upozornil na Píseň o stvoření od sv. Františka (bratr Slunce, sestra Luna, atd.) a zdůraznil, že to není jen prázdná metafora, ale velmi výstižný popis vztahu stvořitele a nás lidí k okolnímu světu. Dále mne velmi zaujala poznámka, že zásadním projevem lásky Boha k nám je to, že jako lidé máme svobodnou vůli. Bůh na nás působí nepřímo a nemanipulativně, protože čistá láska není manipulace vůbec schopna.

OTEVÍRÁME BREVIÁŘ
LITURGIA HORARUM * DENNÍ MODLITBA CÍRKVE

HYMNUS JESUS APPARUIT IN DIEBUS ILLIS
ZE KŘTU PÁNĚ

*Ježíš se zaskvěl v těchto dnech
 co Vykupitel lidí všech.
 Věřící v četných zástupech
 pojd'te mu zapět chvalo zpěv.*

*Když třicet roků dovršil,
 z ústraní, v kterém dosud žil,
 jde osvěžiti v lázni křtu
 svou nedotčenou čistotu.*

*Ač šťastný, Jan se bázní chvěl,
 když ponořit do řeky měl,
 toho, jenž může krví svou
 smýt z lidstva vinu veškerou.*

*Zazní hlas Otcův z výsosti
 o jeho Božím synovství
 a milost Ducha Svatého
 proud darů lije na něho.*

*Prosíme tebe my, lid tvůj:
 Stále nás, Kriste, ochraňuj!
 Dej naší mysli rosy trpyt
 a dej nám vždycky čistě žít.*

*Živote, Pravdo, Ježíši,
 buď tobě sláva nejvyšší.
 Otec ji s Duchem z výsosti
 zjevuje v nové jasnosti. Amen.*

EUCHARISTICKÁ ADORACE	MODLITBA RŮŽENCE
Každý první čtvrtek v měsíci po mši sv. od 18:00 u sv. Prokopa probíhá do 20:00 tichá adorace před vystavenou Nejsvětější svátostí.	Touto modlitbou oslovujeme Pannu Marii a rozjímáme o Ježíšově životě. Společně se modlíme každý den před mší sv. za ukončení války na Ukrajině.
KŘEST	SVÁTOST SMÍŘENÍ
Křest dospělých: S knězem je nutné domluvit osobní setkání, po kterém následuje příprava ke křtu (katechumenát). Příprava začíná po Velikonocích, křest pak bude uskutečněn o Velikonocích příštích. Křest dětí do 6 let: Při osobním rozhovoru rodičů s knězem bude dohodnuta příprava na křest dítěte. Křest dětí 7-14 let: Při osobním rozhovoru s knězem bude dohodnuta příprava dítěte.	Svátost smíření (sv. zpověď) lze přijmout: SV. PROKOP: po, st, čt, pá 17:25-17:50 SV. ROCH: ne 16:30-16:50, út 16:25-16:55, září-červen st od 6:30, SV. ANNA: ne 7:30-7:50 S knězem lze individuálně dojednat i jiný termín. <i>Dle církevního příkázání je nutné svátost smíření přijmout alespoň jednou do roka – v době velikonoční. Doporučuje se však častější přijímání této svátosti.</i>
CÍRKEVNÍ SŇATEK	SVÁTOST BÍŘMOVÁNÍ
Nejde o pouhý právní akt, ale o svátost, ke které je nutná určitá doba přípravy. Počátkem je osobní setkání s knězem a domluva doby přípravy (cca 3 měsíce).	Tato svátost, ve které se přijímají dary Ducha sv., se v naší farnosti udílí zpravidla na podzim. Zájemci o přípravu se domluví na jejím průběhu s knězem. Příprava probíhá v neděli od 16:30 ve Farním centru.
SVÁTOST NEMOCNÝCH	CÍRKEVNÍ POHŘEB
V případě potřeby lze požádat o její udělení kněze, v naléhavých případech kdykoli. Svátost se udílí buď doma u nemocného nebo v jiném místě (nemocnice, domov seniorů apod.).	Ať už jde o pohřeb na hřbitově, rozloučení v obřadní síni nebo uložení urny do hrobu, je vždy nutné domluvit čas obřadu dříve s knězem než s pohřební službou. Účast kněze však není možná u tzv. „společného rozptýlu“.

VÝUKA NÁBOŽENSTVÍ DĚTÍ

Náboženství je důležitou součástí lidského formování dětí i mládeže
Ve školním roce 2024–2025 se vyučuje:

- předškoláci + 1. ročník ZŠ: út 15:45
- 2. ročník ZŠ: út 16:35
- 3. ročník ZŠ + příprava k 1. sv. přijímání: pá 14:00
- 4. – 8. ročník ZŠ: pá 15:00

Bližší informace na webových stránkách farnosti nebo e-mailem:

MiladaProvinska@seznam.cz, tel +420721128119

PRAVIDELNÉ AKTIVITY VE FARNOSTI

BIBLICKÁ HODINA	HOVORY O VÍŘE	POLEDNÍ ATELIÉR
Společné čtení a objasňování biblických textů dle předem stanoveného rozpisu. čt 19:00-20:30 (kromě 1. čt v měsíci)	Pro katechumeny a také pro všechny, kdo hledají smysl života z víry a chtějí se připravit na přijetí svátostí. neděle 18:00-19:00	Setkání převážně žen ke zdobení svíček a výrobě drobných užitečných předmětů, háčkování, šití apod. pá 9:00-12:00 (říjen-květen)
NÁBOŽENSTVÍ PRO DOSPĚLÉ	MODLITEBNÍ SKUPINA	
Čtvrtky 1x za 14 dní. Střídá se s biblickou hodinou.	Setkání: 2. středa v měsíci v 19:00 mimo červenec a srpen	
	ÚKLID KOSTELŮ	
	Každou druhou sobotu v měsíci po mši sv. u sv. Prokopa v 8:00 se přítomní rozdělí do skupin a začne uklid kostelů farnosti. Rádi uvítáme každého, kdo bude chtít pomoci. I čistota a výzdoba Božího chrámu přispívá k celkovému duchovnímu stavu farnosti. Kdo může, měl by pomoci alespoň občas.	

Pokud není stanoveno jinak, konají se uvedené aktivity ve Farním centru – Čajkovského 36, Praha 3. Informace jsou včas zveřejněny na webových stránkách farnosti.

KOSTELY VE FARNOSTI PRAHA 3 - ŽIŽKOV

farní kostel sv. Prokopa
Praha 3, Sladkovského nám.

filiální kostel sv. Anny
Praha 3, ul. Tovačovského

filiální kostel sv. Rocha
Praha 3, Olšanské náměstí

Aktuální informace pro každý den jsou na webových stránkách farnosti – www.farnost-zizkov.cz

POŘAD BOHOSLUŽEB

den	kostel	čas	poznámka
NEDĚLE	sv. Anna sv. Prokop sv. Roch	8:00 9:30 11:00 17:00	
pondělí	sv. Prokop	18:00	v latinském jazyce 4x ročně v tridentském ritu u sv. Rocha
úterý	sv. Roch	17:00	
středa	sv. Roch sv. Prokop	6:00 18:00	mimo červenec a srpen; v adventě Roráty
čtvrtek	sv. Prokop	18:00	
pátek	sv. Prokop	18:00	každý první pátek v měsíci po mši sv. pobožnost k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu
sobota	sv. Prokop	8:00	každou druhou sobotu v měsíci úklid kostelů

PŘÍPADNÉ ZMĚNY JSOU VČAS OZNÁMENY

Výstav Nejsvětější svátosti:

sv. Prokop: první čtvrtek v měsíci po mši sv. - eucharistická adorace do 20:00

Úřední hodiny ve farní kanceláři:
Cajkovského 36/669, 130 00 Praha 3 - Žižkov

středa: 8:30 – 11:30 farář P. Vít Uher
čtvrtek: 8:30 – 11:30 farář P. Vít Uher

Kontakty:

farář P. ThLic. Vít Uher, ThD.:
tel. 731625910 e-mail: zizkov@efara.cz
web: www.farnost-zizkov.cz

EKONOMICKÉ OKÉNKO

stav ke dni 31. 12. 2024

výše dluhu (úvěr): Kč 1.892.729,16-
sbírka na splacení úvěru – 11/2024: Kč 16.970,-
č. účtu farnosti: 6146009339/0800
Česká spořitelna

povinná měsíční splátka: Kč 29.324,-

DĚKUJEME ZA VAŠE DARY – JEN DÍKY NIM MŮŽEME I MY DÁLE POMÁHAT.

PROKOPSKÉ LISTY

č. 378 – LEDEN 2025

Vydává Římskokatolická farnost u sv. Prokopa Praha 3 – Žižkov

farář: P. ThLic. Vít Uher, ThD.

Příspěvky mohou být redakčně upravovány. Náklad 250 ks. Výrobní cena 18 Kč.

NEPRODEJNÉ.

PODPOŘIT FARNOST A JEJÍ POTŘEBY MŮŽETE PŘES QR PLATBU

QR Platba

Finančními prostředky pokrýváme například platby za energie, nákupy liturgických potřeb a další nezbytnosti, bez nichž by se farnost neobešla.

Za Vaše dary Vám děkujeme!